

Przypowieść o maku

Na ziarnku maku stoi mały dom,
Pieski szczekają na księżyc makowy
I nigdy jeszcze tym makowym psom,
Że jest świat większy, nie przyszło do
głowy.

Ziemia to ziarnko - naprawdę nie więcej,
A inne ziarnka - planety i gwiazdy.
A choć ich będzie chyba sto tysięcy,
Domek z ogrodem może stać na każdej.

Wszystko w makówce. Mak rośnie w
ogrodzie,
Dzieci biegają i mak się kołysze.
A wieczorami, o księżycu wschodzie
Psy gdzieś szczekają, to głośniej, to ci-
szej.

CYTATY

Bo nadmiar światła umniejsza istnienie.

Nigdy nie wie się, co poradzić z tym krza-
kiem, co odzywa się w nas samych.

O tym, kto kim jest, nie decyduje pieniądz.

Żadnej miłości nie trzeba przeciągać poza jej
kres.

Dolina Issy

Jest taka cierpienia granica, za którą się
uśmiech pogodny zaczyna, i mija tak czło-
wiek, i już zapomina, o co miał walczyć
i po co.

Walc

Ale bez ciebie kim jestem.
Tylko szkolarzem gdzieś w odległym kraju,
A sukces bez lęku i poniżeń.
No tak, kim jestem bez ciebie.
Filozofem takim jak każdy.(...)

Moja wierna mowa

Czym jest poezja, która nie ocala
Narodów ani ludzi?
Współnictwem urzędowych kłamstw,
Piosenką pijaków, którym za chwilę ktoś
poderżnie gardła,
Czytanką z panińskiego pokoju.

Przedmowa

Biblioteka CKUE

tel.: 32 7710543

e-mail: bibliotekaCKUE@interia.eu

2011 Rok Czesława Miłosza 2011

2011 201 1 2011 201 1 2011 201 1 2011 201 1 2011 201 1
2011

Rok Czesława Miłosza

201 1 201 1 201 1 2011 201 1
201 1

2011 201 1 2011 201 1 2011 201 1 2011 201 1 2011 201 1
2011

Rok Czesława Miłosza

2011 201 1 2011 201 1 2011 201 1

Rok Czesława Miłosza

Rok Czesława Miłosza

2011 201 1 2011 201 1 2011 201 1
1 2011 201 1 2011 201 1 2011 201 1

Opracowanie: mgr Elżbieta Helińska,
mgr Monika Bartoszevska

CZESŁAW MIŁOSZ

NOBLISTA

W roku 1957 z archiwum Kultury Paryskiej

Czesław Miłosz ur. 30 czerwca 1911r. w Szetejniach na Litwie. Poeta, prozaik, eseista, tłumacz. Laureat nagrody Nobla w roku 1980 i wielu innych prestiżowych nagród literackich, tłumaczony na czterdzieści dwa języki. Doktor honoris causa wielu uniwersytetów w USA i w Polsce, honorowy obywatel i miasta Krakowa.

Szkolną i uniwersytecką młodość spędził w Wilnie, tam również debiutował jako poeta, okupację niemiecką przeżywał w Warszawie. Po wojnie pracował w służbie dyplomatycznej PRL - w USA, i we Francji do roku 1951, kiedy to zwrócił się w Paryżu o azyl polityczny.

W roku 1960 wyjechał do Kalifornii, gdzie przez dwadzieścia lat jako profesor języków i literatur słowiańskich wykładał na uniwersytecie w Berkeley. Do roku 1989 publikował głównie w emigracyjnym wydawnictwie paryskiej "Kultury" i w Polsce poza cenzurą. Od roku 1989 mieszkał w Berkeley i w Krakowie. Zmarł 14 sierpnia 2004.

W opinii międzynarodowej krytyki jak i współczesnych mu poetów (dość wspomnieć Josifa Brodskiego), twórczość poetycka Miłosza to jedno z najbardziej znaczących zjawisk naszej literackiej współczesności. Obok gęsto zmetaforyzowanych wierszy wizyjno-symbolicznych, w których to, co idylliczne sąsiaduje z tym, co apokaliptyczne, mamy tu zapisane niemal naga prozą filozoficzne czy religijne epifanie. Obok wierszy-piosenek, traktaty teologiczne - jak napisany w okupowanej przez Niemców Warszawie w konwencji "dzięcięcych rymów" cykl *Świat. Poema naiwne* czy cykl *Sześć wykładów wierszem*, z tomu *Kroniki*. Miłosz przekracza formy gatunkowe, obcuje jako poeta i jako tłumacz z całą tradycją poezji - od współczesnych sobie poetów amerykańskich po Biblię (której fragmenty przekłada na nowo na polski).

Jako powieściopisarz zdobył rozgłos powieścią *Zdobycie władzy* (1953), o instalowaniu władzy komunistycznej w Polsce, ale i on sam i jego czytelnicy cenią sobie szczególnie quasi-autobiograficzną *Dolinę Issy* - obfitującą w filozoficzne podteksty opowieść o dorastaniu i utraconej niewinności. Osobiste wątki powracają silnie w twórczości eseistycznej, zarówno w *Zniewolonym umyśle*, książce należącej do klasyki literatury traktującej o fenomenie totalitaryzmu, jak i w *Rodzinnej Europie*, ciągle jednej z najlepszych książek o przygodach "środkowoeuropejskiej" mentalności, czy w stanowiącej rodzaj intelektualnej i literackiej autobiografii *Ziemi Ulro*. Te i następne książki, jak choćby *Świadectwo poezji*, czy *Życie na wyspach* wprowadzają w samo sedno spraw, które dotyczą dziś życia i literatury.

TAK MAŁO

Tak mało powiedziałem.
Krótkie dni.

Krótkie dni,
Krótkie noce,
Krótkie lata.

Tak mało powiedziałem,
Nie zdążyłem.

Serce moje zmęczyło się
Zachwytem,
Rozpaczą,
Gorliwością,
Nadzieją.

Paszczą lewiatana
Zamykała się na mnie.

Nagi leżałem na brzegach
Bezludnych wysp.

Porwał mnie w otchłań ze sobą
Biały wieloryb świata.

I teraz nie wiem
Co było prawdziwe.

Berkeley, 1969